

ข่าวเดือนการระบาดศัตรูพืชประจำสัปดาห์

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๕๑ ประจำวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๑ แมลงดำหนามมะพร้าว (coconut hispine beetle)

เดือนเกษตรกรชาวสวนมะพร้าวในทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นแหล่งผลิตมะพร้าวที่สำคัญ ด้วยขณะนี้หลายจังหวัดเริ่มพบการทำลายของแมลงดำหนามเพิ่มมากขึ้น ถึงแม้ว่าในขณะนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินโครงการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว (หนอนหัวดำ) ด้วยวิธีผสมผสานแบบครอบคลุมพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ปี ๒๕๖๐ จากผลงานวิจัยระบุว่าสารเคมีอีมาเมกติน เบนโซเอท ๑.๙๒% อีซีสามารถกำจัดแมลงดำหนามได้นั้น และมีพื้นที่บางส่วนไม่ได้ทำการฉีดสารเคมีเข้าต้นเนื่องจากไม่พบการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว จึงเป็นแหล่งแพร่ขยายพันธุ์ของแมลงดำหนาม ดังนั้น ขอให้เกษตรกรหมั่นสำรวจสวนมะพร้าวอย่างสม่ำเสมอ หากพบการเข้าทำลายให้ดำเนินการป้องกันกำจัดตามคำแนะนำของทางราชการ และแจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด เพื่อวางแผนการควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรงต่อไป

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Brontispa longissima* (Gestro)

วงศ์ : Chrysomelidae

อันดับ : Coleoptera

ชื่ออื่น : -

รูปร่างลักษณะ

ตัวเต็มวัยแมลงดำหนามเป็นด้วงปีกแข็ง ลำตัวค่อนข้างแบน ส่วนหัวและท้องมีสีน้ำตาล ส่วนอกมีสีเหลืองปนส้ม ปีกมีสีดำ ซ่อนตัวอยู่ตามใบอ่อนหรือใบที่ยังไม่คลี่ แมลงดำหนามวางไข่เป็นฟองเดี่ยวหรือกลุ่ม กลุ่มละ ๑ - ๔ ฟอง ใต้ใบที่ยังไม่คลี่ ไข่มีลักษณะยาว ค่อนข้างแบน รูปร่างคล้ายแคปซูล มีขนสีน้ำตาลปกคลุม ระยะไข่ประมาณ ๕ วัน จึงฟักเป็นตัวหนอน ตลอดอายุขัยตัวเมียสามารถวางไข่ได้ประมาณ ๑๐๐ ฟอง ตัวหนอนมีสีขาวยาวบริเวณด้านข้างของลำตัวมีลักษณะคล้ายหนามยื่นออกมา ปลายสุดของส่วนท้องมีหนาม รูปร่างคล้ายคีมยื่นออกมา ๑ คู่ ตัวหนอนที่ฟักออกมาใหม่จะเริ่มแทะกินใบอ่อนที่เรียงซ้อนกันและยังไม่คลี่ออก เจริญเติบโตและลอกคราบ ๕ - ๖ ครั้ง โดยตัวหนอนจะซ่อนตัวหลบแสงสว่างในซอกใบอ่อน จากนั้นจะฟักตัวหยุดกินอาหารประมาณ ๓ วัน จึงเข้าดักแด้ หนอนที่เจริญเติบโตเต็มที่จะหยุดกินอาหารและเข้าดักแด้ในกาบใบมะพร้าว ดักแด้จะติดกับใบมะพร้าว มีสีน้ำตาลเข้มรวมระยะไข่จนกระทั่งถึงตัวเต็มวัยใช้เวลาประมาณ ๕ - ๗ สัปดาห์ ระยะตัวเต็มวัยอายุ ๘ - ๑๐ สัปดาห์

พืชอาหาร

มะพร้าว ปาล์มน้ำมัน หมากเขียว หมากเหลือง และหมากแดง

ลักษณะการทำลาย

ทั้งตัวหนอนและตัวเต็มวัยของแมลงค้ำหนามมะพร้าว จะซ่อนตัวในใบอ่อนและกัดกินยอดอ่อนโดยเฉพาะยอดที่ยังไม่คลี่ ทำให้ยอดอ่อนของมะพร้าวชะงักการเจริญเติบโต หากต้นมะพร้าวถูกทำลายรุนแรงติดต่อกัน ทำให้ใบแห้งกลายเป็นสีน้ำตาลหลายใบ มองเห็นเป็นสีขาวโพลนชัดเจน ชาวสวนเรียกว่า “โรคหัวหงอก” ซึ่งเป็นลักษณะการทำลายของแมลงค้ำหนาม

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง
๒. ตัดยอดที่ถูกแมลงกัดกินมาเก็บไข่ หนอนและตัวเต็มวัยไปทำลาย
๓. ปลอ่ยแมลงหางหนีบทำลายไข่ หนอน และดักแด้ของแมลงค้ำหนาม อัตรา ๓๐๐ ตัวต่อไร่
๔. ปลอ่ยแตนเบียนหนอนอะซีโคเดส อัตรา ๕ - ๑๐ มัมมี่ต่อไร่ ปลอ่ย ๓ - 5 ครั้ง ห่างกัน ๒ สัปดาห์ต่อครั้ง
๕. ใช้เชื้อราเขียวเมตตาไรเซียม ฟ่นกำจัดหนอน ดักแด้ และตัวเต็มวัยของแมลงค้ำหนาม อัตรา ๑ กิโลกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

ที่มา : ๑. กรมวิชาการเกษตร

๒. สำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

๓. <https://www.cabi.org/isc/datasheet/10059>

ที่ปรึกษา : นางจิระนุช ชาญณรงค์กุล ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
นางสาวสุมนา ลิมาสฤษฏ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช

เรียบเรียงโดย : นางสาวเบญจมาภรณ์ ชุ่มจิตร์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

ที่มาภาพ : ๑. กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
๒. <http://www.komchadluek.net/news/agricultural/265332>

